

THE Australian Esperantist.

A Monthly Journal Devoted to the Interests of Esperanto.

Registered at the General Post-Office, Melbourne, for transmission as a Newspaper.

VOL. I. N-RO. 2.

JUNIO, 1908.

PREZO 3 PENCOJ.

AL NIAJ LEGANTOJ.

Malgraŭ la iom malvarmeta akcepto de nia malferma numero, ni decidis daŭrigi la aferon ankoraŭ kelkatempe, esperante ke post ne longe la dormanta entuziasmo de niaj esperantistaj geamikoj ekvekiĝos, kaj la ĵurnalo fariĝos pli kaj pli interesa kaj subteninda. Tamen ni devas konfesi ke la malgranda procento da respondoj tre surprizis kaj malkontentigis nin.

En la nuna eldono ni presas iom da interesa korespondado pri la Afero, kaj ankaŭ laŭpromese eltiraĵojn el "La Rabistoj," de Schiller, tradukita de Dro. Zamenhof. Kelkaj amuzaj anekdotoj ankaŭ trovas lokon, kaj iom da poezio. Ekvekiĝu do, geverkistoj de la estonto! Faru la unuan provon. Ne ĝenu vin pri eraroj. La plej spertaj esperantistoj ne estas perfektaj. Sendu do iajn legindaĵojn, ĉu esperante aŭ angle, se tiuj nur estas spritaj kaj interesaj. Memoru ankaŭ, komencantoj, ke ni tre volonte respondos al ĉiuj demandoj pri la gramatiko, kaj konsilos pri la plej bonaj verkoj taŭgaj por legado en la komenco.

Ni decidis malakcepti, nuntempe, jar- aŭ duonjarabonpagojn, kaj ni deziras ke ĉiuj kiuj ricevos la ĵurnalon bonvole sendu poŝtmarke nur la prezon de la ekzempleroj ĝis tiam ricevitaj. Ni tiel povos koni tiujn kiuj vere bondeziras la entreprenon.

KELKAJ MANKSAJ PROVERBOJ.

La tempo estas ŝipo kiu neniam ankras.

Ne maĉu viajn pilolojn.

Amu vian najbaron kiel vin mem, sed ne detruu vian palisaron.

Estas facile trovi kaŭzojn pro kiuj alioj devus pacienciĝi.

Esp. 17185.

TO OUR READERS.

Notwithstanding the somewhat cool reception of our opening number, we have decided to still continue the affair for a time, hoping that after a while the dormant enthusiasm of our Esperanto friends will awaken, and the journal will become more and more interesting and worthy of support. Nevertheless we must confess that the small percentage of responses surprised and disappointed us greatly.

In the present edition we print some interesting correspondence about the Affair, and also, according to promise, an extract from "The Robbers," by Schiller, translated by Dr. Zamenhof. Some amusing anecdotes also find a place, and also a little poetry. Wake up then, writers of the future! Make the first effort. Never mind mistakes. The most experienced Esperantists are not perfect. Send, then, any readable matter whether in Esperanto or English, provided it is witty and interesting. Remember also, beginners, that we shall be very willing to answer all questions about the grammar, and give advice about the best works suitable for reading at the commencement. We have decided to refuse, at present, yearly or halfyearly subscriptions, and we wish that all who receive the journal will send in stamps only the price of the copies received up to that time. We shall thus be able to know those who really wish well to the undertaking.

Estas ja vere tiel en nia Esperanta regno, kiel ankaŭ en la ĉiela, ke "neeble estas eniri en ĝin, escepte etainfane."

Ei ĉiuj plezuroj Esperantisto ĝuas la plej ŝatindan, nome stariĝadi sur la altaĵoj de la Vero.

El Bejkon (Bacon).

EL TIRAĴO EL "LA RABISTOJ."

Dramo de Schiller.

EL GERMANA LINGVO TRADUKITA.

DE DRO. L. L. ZAMENHOF.

FRANCISKO.—Mi scias tre bone, ke eternecon esperas tiu, al kiu ĉi tie estis ne tre gaje; sed li estos malbele trompita. Mi ofte legis, ke nia esenco estas sole ludo de la sango, kaj kun la lasta guto de sango forfluas ankaŭ la spirito kaj la penso. La spirito partoprenas en ĉiuj malfortoj de la korpo, kiel do ĝi povus ne forperei ĉe la detruigo de la korpo? ne forvaporigi ĉe ĝia putriĝo? Se unu guto da akvo trafos en vian cerbon, via vivo tuj faros halton, kiu prezentos la limon de neestado, kaj la daŭro de tiu stato estas la morto. Sentado estas svingigado de kelkaj kordoj, kaj la rompita fortepiano plu ne sonas. Se mi lasus fordetri miajn sep kastelojn, se mi rompus ĉi tiun Veneron, tiam la simetrio kaj beleco ĉesus ekzisti. Vidu, tio ĉi estas via senmorta animo!

MOSER.—Tio ĉi estas la filozofio de via malespero. Sed via propra koro, kiu ĉe tiu ĉi argumentado kun timega tremado frapas viajn ripojn, kulpigas vin pri mensogado. Tiun ĉi araneajon da sistemoj disŝiras la sola vorto: vi devas morti! Mi elvokas vin, kaj tio ĉi estos la provo: se ankaŭ en la horo de la morto vi staros fortike, se viaj principoj ankaŭ tiam vin ne forlasos, tiam vi gajnos; se en la horo de la morto atakos vin eĉ la plej malgranda tremo, tiam ve al vi! vi trompiĝis.

FRANCISKO konfuzite.—Se en la horo de la morto min atakos tremo?

MOSER.—Mi vidis jam multe da tiaj mizeruloj, kiuj ĝis tiu momento kie forteguloj staris kontraŭ la vero; sed en la momento de la morto mem forflugas la iluzio. Mi staros ĉe via lito, kiam vi estos mortanta—mi tiel forte dezirus vidi, kiel tirano finas la vivon—mi tiam staros apude kaj mi fikse rigardos al vi en la okulojn, kiam la kuracisto ekkaptos vian malvarman kaj malsekan manon kaj apenaŭ trovos la formortantan pulson kaj ekrigardos kaj kun la terura ekmo de

la ŝultro diros al vi: homa helpo estas vana! Gardu vin tiam, ho gardu vin, ke vi tiam ne havu la mienon de Rikardo aŭ Nerono!

FRANCISKO.—Ne, ne!

MOSER.—Eĉ tiu ĉi "ne" fariĝos tiam plorkrianta "jes" Interna tribunalo, kiun vi neniam provos subaĉeti per skeptika saĝumado, tiam vekigis kaj faros juĝon kontraŭ vi. Sed ĝi estos vekigo, simila al la vekigo de homo vive enterigita en la ventro de la tombejo; ĝi estos terura sento, simila al la sento de memmortiganto, kiam li faris jam la mortigan baton kaj pentas; ĝi estos fulmo, kiu per unu fojo flame eklumigos la noktomezon de via vivo; ĝi estos nur unu ekrigardo; kaj se vi tiam ankoraŭ staros fortike, tiam mi diros, ke vi gajnis!

FRANCISKO, maltrankvile paŝante tra la ĉambro tien kaj reen.—Paŝtaĉo: babilado, paŝtaĉo babilado!

MOSER.—Tiam la unuan fojon la glavoj de eterneco tratranĉos vian animon, kaj tiam la unuan fojon tro malfrue. La penso "Dio" vekas teruran najbaron, kies nomo estas "juĝanto." Vidu, Moor, la vivon de miloj vi havas sur la pinto de via fingro, kaj el milo vi naŭcent-naŭdek-naŭ jetis en mizeron. Por esti Nerono, al vi mankas nur la Roma regno, kaj nur Peruo mankas al vi, por esti Pizarro. Nu, ĉu vi pensas, ke Dio permesos, ke unu sola homo en lia mondo regu kiel furiozulo kaj renversu ĉion la supron malsupren? Ĉu vi opinias, ke tiuj naŭcent-naŭdek-naŭ ekzistas nur, por ke vi ilin ruinigu, nur por ke ili estu la pupoj de via satana ludo? Ho, ne pensu ĉi tion! Ĉiun minuto, kiun vi al ili mortigis, ĉiun ĝojon, kiun vi al ili venenis, ĉiun perfektecon, kiun vi al ili baris, li iam ekpostulos de vi, kaj se vi tiam povos respondi, Moor, tiam mi diros, ke vi gajnis.

FRANCISKO.—Nenion plu, eĉ ne unu vorton plu. Ĉu vi deziras, ke mi estu servanto de viaj hipohondriaj kapricoj?

MOSER.—Vidu, la sorto de la homoj troviĝas en terure bela egalpezo. Se la pesiltaso malleviĝas en tiu ĉi vivo, ĝi alte leviĝas en tiu vivo; se ĝi leviĝas en ĉi tiu, ĝi en tiu falos ĝis la tero. Sed kio ĉi tie estis pasonta triumfo, fariĝos tie eterna, senfina malespero.

EL "LA NEGOCISTO DE VENEZIO."

Parolado de Portio. Akto IV.
Sceno 1.

La kompatĉo estas nestreĉita,
Ĝi gutas kiel pluvo el Ĉielo
Malsupren sur la teron, ĝi benita
Duoble estas, benas la donanton,
Kaj ankaŭ la prenanton; plej potenca
En potenceco, ĝi konvenas reĝon
Entronigita pli ol lia krono.
Elmontras lia scepro tempa povon,
La eco de timigo kaj majesto,
En kiu sidas timo de la reĝoj.
Sed la kompato tiun scepro povon
Superas, ĝi de reĝoj en la koroj
Entronigita estas, kaj ĝi ankaŭ
De Dio mem la propra eco estas;
Kaj monda pov' similas al la dia,
Kiam kompat' justecon moderigas.
Tial hebreo, kvankam vian peton
Rajtigas la justeco, tamen tion
Pripensu, ke ĉi ni neniu iam
Laŭ la justeco vidus paradizon.
Kiel preĝadas ni por kompatĉo,
Tiel instruas nin la sama preĝo
Agadi inter ni kun kompatĉo.

Trad. Esp. 16479.

ANEKDOTOJ.

LA HUNDIDO KIU MANĜIS
PREDIKON.

Pastro Hole, ĉe konferenco en Newcastle rakontis anekdoton pri juna vizitanta pastro, kiu, predikinte tre mallongan predikon, klarigis la kaŭzon en la preĝejoĉambro al la preĝejgardistoj. Li diris ke hundido ĉe lia loĝejo eniĝis en lia ĉambro, kaj manĝis duonon da lia prediko. Unu el la preĝejgardistoj diris:—"Tre plaĉus al ni se vi havigus por nia paroĥestro samrasan hundidon." Unu tre respektinda sinjoro, leginte tiun ĉi rakonton, skribis al Hole por demandi ĉu tiu ĉi povas informi lin kiel agis la hundido post kiam ĝi manĝis la predikon. Pastro responde skribis:—"Kara sinjoro, —Plaĉos al vi sciigi, ke post kiam la hundo jam digestis la predikon, lia karaktero ŝanĝiĝis. Li antaŭe estis malgaja; li jam fariĝis tre gaja hundo. Li antaŭe estis egoista kaj eksklusivema en sia hundejo; poste li donacis la hundejon al maljuna pudeio. Li antaŭe estis bruema kaj vulgara;

li jam fariĝis kvietaj kaj sinjorema. Li neniam poste gorgbleketis. Kiam oni mordis lin, li ĉiam petas la mordinton ke tiu ĉi mordu lin denove. Li fondis reformejon por malbonaj hundidoj en * "Insulo de Hundoj," kaj malsanulejon por malsanaj hundoj en * "Hounds-ditch." Li pasigas ses tagojn el la semajno alkondukante al la hejmo por perditaj hundoj tiujn el siaj gefratoj kiuj erarvagis, kaj estas treege kortuŝanta vidajo, vidi lin dimanĉe, alkondukantan la blindulojn al la preĝejo de l' mateno ĝis la vespero. Laŭ la amerika gazetararo, Hole rakontis tiun ĉi anekdoton, kiam li paroladis en Ameriko, kaj multe da homoj vizitis lin por demandi, ĉu oni povas aĉeti por sia propra urbo kelke da idoj de tiu hundo, sed Hole respondis ke Anglujo bezonas monopolon pri tiu raso.

* Kvartaloj en Londono.

Tradukis G. G.

ESPERANTA LANDO.

—:—:—
Kie estas nia lando, nia Esperanta Land' ?
Ĉu Rusujo pacienca, baraktanta al la lum' ?
Ĉu Svisujo kies montoj portas libereparfum' ?
Estas grandaj tiuj landoj, sed pli vasta nia land' .
Kie estas nia lando, nia Esperanta Land' ?
Ĉu Anglujo tiel rega en la reĝion' de l' mar' ?
Aŭ la malproksimaj lokoj de la sia filinar' ?
Estas grandaj tiuj landoj, sed pli vasta nia land' .
Kie estas nia lando, nia Esperanta Land' ?
Ĉu Francujo kun spirito, kun fratema ideal' ?
Germanujo kun pensema kaj persista special' ?
Estas grandaj tiuj landoj, sed pli vasta nia land' .
Nia lando estas ĉie, kie restas homa pland' ,
Kie premas manon mano kune kun samidean' ;
Aŭ saluto aŭdigata, aŭ la stela talisman' .
Diras "Jen Esperantujo, nia Esperanta Land' " .

Dro. S. M' Burney, Esp. 1885.

KORESPONDADO.

:o:

Sro. Reginald Mackinnon, Invercargill, Nov-Zelando, skribis jene: —“La afero esperanta progresadas entuziasme ĉe ni; nia societo loka enhavas jam ĉirkaŭ 45 anojn—22 adeptojn, kaj 23 lernantojn—ankaŭ en lernejo, 17 infanojn, kiuj lernas Esperanton rapide: tio estas mirinda, ĉar ili ne ankoraŭ estas lernintaj aliajn fremdajn lingvojn. El ĉiuj elpensajoj enkondukitaj dum la lastaj 50 jaroj, por pligrandigi la interkomunikadon tutmondan, kaj tiel kunligi la homaron de ĉia raso per amikeco, bonvolo kaj estimado, la disvastigado de nia kara lingvo estas la plej grava kaj dezirinda. Vivu! Gloru! Kreskadu! Esperanto por ĉiam.

Frino. Marion Fraser, Brisbane, Q., skribis jene: —“Permesu al mi rakonti venketon pro Esperanto. Antaŭ ne longe, mia fratino, kiu kolektadas aŭtografajojn, skribis al Lordo Roberts por peti la lian, kaj ricevis rifuzon—tiu sinjoro neniam permesas tiajn petojn. Tiam mi lin tradis esperante, kaj ĝin ricevis per la lasta angla poŝto! Nun mia fratino intencas lerni Esperanton, por pligrandigi sian kolekton. Tiaj estas la uzoj de Esperanto!

De Dro. S. M. Burney, St. Kilda, Melburno. — Mi paroladis kaj kantis esperante ĉe la konkurso en Numurkah, kie mi juĝis lastan semajnon, kaj ankaŭ donis lecionon ĉe la ŝtatlernejo. La infanoj estis lertaj, kaj la lernejestro tre interesata. Li ne aŭdis pri la lingvo antaŭe.

EROJ EL BEJKON (BACON).

o

Iome aliformigitaj por la uzado de Esperantistoj de W. Service.

Verkado de nesperta Esperantisto estas ŝatinda nur same kiel la bruado kiun faras muzikistoj akordigantaj siajn muzikilojn; io kio tute ne plaĉas al la aŭdiĝo, tamen kio dolĉigas la sekvantan muzikon.

La legado plenigas; la interparolado lertigasla; verkado precizigas.

Legu nek por disputi, nek por akcepti, nek por diskuti; sed ĉiam por konsideri kaj juĝi.

SERCAĴOJ.

DE

A. J. WITTERYCK.

KONSILO.

Onklino diris al sia nevino, kiu estis edziniĝonta:

“Estu singardema, mia kara nevino, oni devas pripensi dutoje, kiam oni intencas edziniĝi.”

Kaj la ruzo nevino, kiu sciis, ke la onklino estis tre malfeliĉa en sia edzeco, reatakis dirante:

“Sed diru, onklino, ĉu vi pripensis ankaŭ dutoje, kiam vi edziniĝis?”

“Certe, mia kara, respondis la onklino, sed kiam mi pripensis la duan fojon, malfeliĉe estis tro malfrue.”

LA PUNO.

Sinjoro, kiu estis edziniĝonta, sentis riproĉon de konscienco post sia konfeso, kaj iris ree al la konfesprenanto. “Patro,” li diris, “mi ne scias ĉu mi konfesis bone, ĉar vi donis al mi, mi rimarkas, nenian punon.”

Kaj la ruza konfesprenanto respondis: “Ĉu vi do ne diris al mi, ke vi baldaŭ edziĝos?”

SINGARDEMA.

LA KURACISTO: Nun vi estas preskaŭ tute resanigita; sed vi devas vivadi regule kaj precipe esti singardema pri la kortusaĵoj.

LA KLIENTO: Estu sufiĉe aminda por rememori pri tio, kiam vi faros min kalkulon.

An encouraging article appears in “The Saturday Observer,” Brisbane, in the column devoted to Esperanto. The following is an extract:—Bonvenu ni la novan naskiĝintan gazeton, per plej koraj salutoj, kaj ni gratulu la Viktorianojn pro la fervoro kaj energio kiu rezultis je la apero de “The Australian Esperantist.” Ke ĝi vivadu, floru kaj meritu la tutkoran subtenadon de ĉiuj bondezirantoj de la ideo de internacia lingvo. Ni konsilas la administracion kaj redaktoron sekvi la fundamenton zamenhofan fidele, kaj ne permesi sin men esti torlogitaj de reformistoj.

Printed and published by R. Dossor, for the Benalla Esperanto Club, Bridge Street, Benalla, in the State of Victoria.